

ÇOK AZİZ VE MUHTEREM HOCAM PROF. DR. İHSAN SÜREYYA SIRMA'YA

Mustafa Ağırman*

Bu yazı Muhterem Prof. Dr. İhsan Süreyya Sırma için Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin yaptığı veda gecesine gönderilen konuşmanın metnidir.

Çok Aziz ve Muhterem Hocam Prof. Dr. İhsan Süreyya Sırma Bey;

Sizi, ilk defa Düşünce Yayınları'ndan çıkan “**Yemen İsyancıları**” isimli kitabınızla tanıdım. Daha sonra “**dergi gibi günlük gazete**” olarak bilinen **Yeni Devir** gazetesinin yazarlarından **İsmet Özel**'in köşesinde isminizi gördüm. **Şerafettin Gölçük** ve **Suat Yıldırım** hocamla zât-ı âlinizin Erzurum'dan yazmış olduğunuz bir yazı yayınlanmıştı **İsmet Özel**'in köşesinde. O zaman sizi gıyâben tanımış ve sevmiştim. 1978 yılında yedek subay olarak geldiğim Erzurum'da sizi vicâhen tanıdım ve daha çok sevdim. O günlerde Raşit Küçük ve Yusuf Ziya Kavakçı hocalarımızın da aralarında bulunduğu çığ köfte meclislerinize katılmış ve sohbetlerinizi dinlemiştim.

1982 yılında Erzurum Yüksek İslâm Enstitüsü'ne asistan olmak için girdiğim imtihanın mülâkatında jüri üyesi olarak siz vardınız. 1984 yılında da Erzurum İlâhiyât Fakültesi'ne geçmiş ve asistanınız olmuştum. Yüksek Lisans ve doktora tezlerimi sizden yapmış olmam benim için büyük bir şeref oldu. Yüksek İslâm Enstitüsü'nde ve İlahiyat Fakültesi'nde girdiğiniz derslere ben de dinleyici olarak girer, öğrencilerin oturduğu sıralarda oturur ve sizi dinlemekten zevk alırdım.

Erzurum merkezinde ve ilçelerinde yaptığımız akşam sohbetlerini kaçırmamaya dikkat ederdim. Sizinle birlikte seyahat etmenin büyük bir zevk olduğunu bilenlerden ve yaşayanlardanım. Hınıs, Muş, Bitlis, Baykan üzerinden yaptığımız Siirt seyahatini unutmam mümkün değil. Siirt ve Tillo medreselerini ziyaretimiz, Molla Bedreddin ve Molla Burhan ile olan sohbetlerimiz hiç unutulur mu? Siirt'te yediğimiz Büryan kebabı ile Kilis'te (Siirt ile Pervari arasında bir mola yeri) içtiğimiz çayın tadı hâlen daha damağımızdadır hocam.

Muhterem hocam, bunların hepsi bir yana, Pervari'de Şeyh Müşerref efendinin huzurundaki müeddep tavrınız beni çok etkilemişti. O zaman size söyleyemedim, ama izninizle şimdi söyleyeyim: Taptuk'un dergâhındaki Yunus'a benzetmiştim sizi o zaman. Sizi tanıyan çok kişi, sizin bu cihetinizi belki bilmeyebilir. Bu cihetinizin bilinmesini istediğim için yazdım bunları. Ne güzel insandı Şeyh Müşerref Efendi, değil mi hocam?

Ah hocam ah! Bu akşam orada, sizinle birlikte olmayı ne kadar çok arzu ederdim. O güzel dinleyicilere sizi ben anlatmalıydım. Gittiğimiz her yerde bir arkadaşınızın, bir ahbabınızın olduğunu benden dinlemeliydi arkadaşlar. Halep'te, Hama'da, Humus'ta, Şam'da, Amman'da, Medine'de, Mekke'de, Tâif'te, Riyad'da, Kuveyt'te, Bağdat'ta tanıdıklarının, dost ve arkadaşlarının bulunduğu İhsan Süreyya Sırma'yı benden dinlemeliydi bu güzel insanlar. Bir dünyalı, bir dünya vatandaşı, İslâm Ümmeti'nin bir ferdi olan hocam İhsan Süreyya Sırma'yı ben anlatmalıydım bu akşam. Suriye ve Irak'taki Kürtlerle Kürtçe, Arabistan'daki Araplarla Arapça, İran'dan gelenlerle Farsça, İngilizce bilenlerle İngilizce, Fransızca bilenlerle Fransızca konuşan hocamı, hocası Muhammed Hamidullah'a benzeterek anlatmalıydım bu gece. Ama olmadı. Her şeyde bir hayır vardır inşaallah. Sizin de çok yakından tanıdığınız arkadaşlarımızın daveti üzere şu anda Fransa'da bulunuyorum. Sizin doktora yaptığınız ve hepimizin üstadı olan Prof. Dr. Muhammed Hamidullah Hoca'yı yakından tanıdığımız ve hizmetinde bulunduğunuz Fransa'dayım. Buradaki müslümanlarla hasbihal etmek için geldim. Çok önceden verilmiş bir sözü yerine getirmek için buradayım. Sizden izin alıp geldim buraya. Buradaki dostlarımızla beraber herkese selam ediyoruz.

Hocam! Türkiye ve Avrupa'da nereye gidiyorsam İslâm adına derdi ve gayreti olan arkadaşların hepsi sizi tanıyorlar. Bu da bir talebeniz olarak beni çok heyecanlandırıyor. Karşılaştığım her insan, sizin hoş sohbetlerinizden, sıcak ilgi ve alâkanızdan, verdiğiniz konferanslardan söz ediyorlar. Sizi tanıyan herkes, sizi seviyor hocam.

Saygıdeğer hocam! Bizi yetim bırakıp aramızdan ayrıldıktan sonra sizin yerinizi doldurmaya çalışıyorum. Ben de sizin gibi eve çok geç gidiyorum hocam. Hiç bir Cumartesi ve Pazar evde çocuklarımla tatil yapamıyorum. Ümmet darda iken, ümmet yetim iken, ümmet sürünüyorken biz nasıl tatil yaparız, değil mi hocam?

Hocam, siz Erzurum'da iken gerçekten Erzurum'da bir canlılık vardı. Diğer fakültelerin öğrencileri sizin derslerinizi dinlemek için bizim fakülteye gelirlerdi. Girdiğiniz sınıflar tıklım tıklım dolardı. Fakülte öğrencisinden daha çok diğer fakültelerin öğrencileri olurdu sınıflarda. Kendi aramızda yaptığımız Cuma derslerinin tadı ve lezzeti daha bir başkaydı. Nazif Şahinoğlu Bey'in çıkışları, sizin sertleşen havayı yatıştırmaya çalışmanız, güzel bir hâtıra olarak kaldı bizlerde.

Sevgili dinleyiciler! Sizlere hocamın birkaç özelliğinden söz ederek konuşmamı bitirmek istiyorum. Bizim cephede Necip Fazıl gibi hem konuşan hem de yazan üstadlar az bulunur. Muhterem hocam İhsan Süreyya Sırma, o az bulunan üstaplardan biridir. Üstad Necip Fazıl, konuştuğu zaman biz, heyecandan yerimizde duramazdık. Yazılarını ve kitaplarını bir nefeste okurduk. Hocam da hem konuşan hem de yazan üstadlarımızdan biridir. Türkiye'yi ve dünyayı adım adım gezen ve her yerde inandığı doğruları konuşan hocamın kitapları da çok okunan kitaplardandır.

Hocam çok yardımseverdir. Yardımlarını pek belli etmez. Ben bunu ifşâ ettiğim için belki bana kırılabilir. Ama ben, siz değerli dinleyicilerin hocamı gerçek veçhesi ile tanımanızı istiyorum. Hocam, Erzurum İlâhiyât Fakültesi'ndeyken her ay fakülte hocalarımızdan Bosna, Çeçenistan ve Filistin için yardım toplardım. İnanın ki, hocam İhsan Bey, bütün hocaların yaptığı yardım kadar yardım yapardı. Hocam, İslâm'a içten ve gönülden bağlıdır. Müslümanların dertleriyle çok yakından ilgilenen bir hocamızdır. O, fildişi kulesine çekilmiş bir akademisyen değildir. Müslümanların dertlerini kendine dert edinen bir hocadır İhsan Bey.

Saygıdeğer dinleyiciler! İhsan Bey hocamız, çok vefalıdır; dostlarını asla ve kat'a unutmaz. Dostlarına ikram etmeyi sever. Kendi eli ile yaptığı çiğ köfteyi oğlu Numan'ın

ağzına koyar gibi sizin ağzınıza koyar. Dostlarına hem yemek yedirir, hem de onların yemeklerini yer. Hocam, bizden biridir. O, her zaman bizimle beraber olmayı tercih etmiştir. Bu yüzden, hayatı boyunca idarecilik kabul etmemiş ve siyâsete girerek bize tepeden bakma yolunu seçmemiştir.

Bazı arkadaşlar, hocamın çok radikal olduğunu ve devamlı muhâlif kaldığını söyleyebilirler. Evet, doğrudur. Hocam, radikaldir ve muhâliftir. İslâm'a kökten ve gönülden bağlı olan hocam, radikal olmayıp da layt mı olacaktı? Evet, hocam muhâliftir. Neye muhâliftir? Başta, yanlış işleyen sisteme ve yanlış İslâmî anlayışlara muhâliftir. Yani o, hiçbir kimsenin yanlışını onaylamaz. Bu yüzden de onu anlamayanlar ve onu tanımayanlar onun hakkında hep yanlış kanaate sahip olurlar. Hocam, çok sevdiği hocası Muhammed Hamidullah gibi radikal ve muhâliftir. Onu, muhâlefet ve dik duruş yönünden iki Saîd'e benzetebilirsiniz.

Bildiğin doğrulardan ve yürüdüğün yoldan vazgeçme be hocam. Vazgeçme ki, biz, arkandan gelenler de imamsız ve öndersiz kalmayalım. Hocam, ben senin ilminden, bilginden, akademisyenliğinden, kitaplarından, konferanslarından daha çok şahsiyetine, kişiliğine, dik duruşuna, sözünün eri oluşuna ve daha çok da muhâlif oluşuna hayranım. Şimdiye kadar Yüce Allah'tan başkasına kul ve köle olmayan hocam! Biz, seni böyle tanıdık; yarın âhirette de böyle şâhidlik edeceğiz.

Muhterem hocam! Yıllar önce bizi yetim bıraktığınız gibi, şimdi de Siirt'teki arkadaşları yetim bırakıyorsunuz. Ben, başta dekan bey olmak üzere Siirt'teki bütün arkadaşlara ve sizi sevenlere sabırlar diliyor, size de "İstanbul'a doğru yolunuz açık olsun!" diyorum. İstanbul'a gitseniz de siz oraya da sığmazsınız, bunu biliyorum. Siz, Hz. Cafer gibi bu dünyada çok yer değiştiren ama hiç birinde karar kılmayan bir cennetlik insansınız. Rabbim sizi çok sevdiğiniz ve bize de sevdirdiğiniz Hz. Peygamber efendimize ve O'nun güzel ashâbına komşu eylesin! Âmin! Lütfen, bizi de orada yanınıza alın!

Zât-ı âlinize ve dinleyicilere selâmlar ve muhabbetler sunar, duâlarınızı beklerim. Saygı ve hürmetle mübârek ellerinizden öperim.

Yüksek lisans ve doktora öğrenciniz

Prof. Dr. Mustafa Ağırman

Erzurum İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi Öğretim Üyesi